

21. maj 2014

UPA 2014/189
Ruth Heilmann

**Isorliunerusuni nunaqarfinni nioqqutissatigut, kiffartuussinermi akitigut, aammalu pilersorneqarnikkut akitigut, qanoq oqinnerusumik naapertuunnerusumillu ineriartortitsisoqarsinnaanera pillugu Inatsisartut oqallinnissannik siunnersuut.
(Inatsisartuni Ilaasortat Knud Kristiansen aamma Gerhardt Petersen, Atassut)**

Siumumit apeqquteqaat aallaavigalugu Atassummiit saqqummiunneqartoq qujassutigaarput.

Kalaallit nunatsinni nunaqarfiit isorliunerusunilu ittut tassaapput nunatta inuutissarsiornikkut aningaasatigullu pilersuinikkut nukittoqutigisaasa pingaaruteqarluinnartut ilaat. Taamaattumik Siumut pilersinneqaramili nunaqarfinnut pingaartitsisuuvoq pitsaasunillu atugaqartitsiniartuulluni ullumikkumullu tamassuminnga attassiniartuuneq Siumup ingerlattuarpaa.

Ukiuni kingullerni nunaqarfiit assigiinngitsorpassuartigut ineriartortinneqarsimapput ilaatigut illoqarfimmisuulli atugassaqartitsiviginiarneqartuullutik, tamanna kommunini kommunalbestyrelseqarfiusuni nunaqarfinnilu aqutsisoqarfiusuni assut nunaqarfiit pingaartitaallutik taamanikkut ingerlanneqarsimanerat arlalitsigut nunaqarfiit angallavigisarneranni tamanna takussutissaqartarlunilu maluginiagassaasarpoq.

Nunaqarfimmiut kiffartuunneqarnerat arlalippassuartigut pitsanngorsaavigineqartarput pisiniarfiit iffiorfittaqartut pilersinneqartarput, imeqarfiit, illut peqqissaaviit, nunaqarfinnilu illut iluaqutit aammalu timersortarfeeqqat, atuarfiillu ilaatigut atuarfitsialammut naleqqusakkat, aalisakkeriviit tunisassiorfiillu aamma pilersinneqartarsimapput nalunngilarpulli ilaat ullumikkut ajoraluartumik assigiinngitsunik peqquteqartumik atorluarneqarunnaarsimasut qerititsiviluutinik imaluunniit mikinaagaavallaaramik matoqattaartarlutillu ataavartumik tunitsiviusinnaasannigutsut.

Nalunngilarput nunatsinni aalisarneq piniarnerlu inuutissarsiutini pingaarnersatut toqqamaviullutik ingerlatsiviusut, taakkunuunatigullu allanngortoqaraangat inuiaqatigiit malugipallattaraat. Ukiuni kingullerni 30-inngulersuni nunatta sineriaani saarullit tammakarnerat assut inuutissarsiornerep equsoorneranik arlalippassuartigut pitsaanngitsumik kinguneqarpoq. Tamanna eqqaanngitsoorusunnangilaq uunga oqallisigisamat tunngatillugu. Peqqutigalugu qanorluunniit pitsaasumik nunaqarfinnut isorliunerusunullu pinninniarnissamat qanoq inuutissarsiornerep periarfissaanerata inissisimanera pinngitsoorani ineriartooqinnissamat tunngavisseeqataasartuummat.

Nunaqarfimmiorpassuit illoqarfinnut suliffissaqarfiusunut aammalu inuusuttortaasa ilinniarfeqartunut nutsernerat tupigisassaagunangilaq, taamatut periarfissaminnik ujartuinerat annertuumik nersunartarpoq soorunami nunagisaminni اساسaminnilu uninngarusungaar taraluarmata tassanili inuutissarsiornissaminnut periarfissaarunnertik pissutigalugu amerlasuut allamut nuuttariaqartaramik.

Ullumikkut saarullit aalisakkallu allat uteqqipput taamaattumik aalisakkerivinnik tunitsivinnillu nutarsaaneq piaarnerpaamik ingerlanneqartariaqartoq Siumut isumaqarpoq. Aningaasaliissutit taakkununnga tutsikkutsigit utissaqaarmata annertuninngorlutik.

Nunatsinni kommunerujussuannngortitsinerup nassatarisaanik aamma tusarnartaajunnaarpoq nunaqarfiit isorliunerusut minnerunngitsumillu aamma illoqarfiit ilaat ineriartorfiujunnaariaarnerat tupannarsinnaasumik sukkasuumillu kingunipilulersoq maluginiassallugu.

Taamaattumik tupigisassaangilaq ullumikkut allannguinnissamik oqallinneq annertoo rujussuannngormat aammalu qanoq iliuusissanik piaartumik inissiisoqarniangippat suli naammagittaalliutit annertusiartuinnartussaasut takorlooreerneqarsinnaavoq.

Isorliunerusuni nunaqarfinnilu angallannikkut pissutsit ajorluinnarput aaqqiivigineqarnissaallu nukinginnarsilluni. Nunaqarfiit illoqarfiillu ilaat taamaalillutik takornariaqarnikkut inuussutissarsiuteqarnissaminnut periarfissaluttorujussuupput, naak periarfissarpassuaqaraluartoq takornariaqarnikkut ineriartortitsivissatut. Pilersuineq pisiassallu akii tikissa gaanni illoqarfinniit akigititaasut akisunerujussui maluginiagassaasaqaaq naatitat, immuit yoghurtit allallu meeqqanut innuttaasunullu peqqinnartuutinneqarlutik piumaneqartut ingasappallaamik akisutinneqartuullutik. Ullumikkut nunaqarfiit pilersorneqarnerat naammaginangilluinnarpoq, pisiassat pilersuineq killilerujussuarmik ingerlanneqarpoq. Peqqutigalugu internetsi aqutigalugu pisiniartarnek killilerujussuarmik ingerlanneqarmat assersuutigalugu "pisisa.gl"-ikkut pisiat akisunerujussuannngorlutik tikittarput tamannalu atuisunut iluatineqartannngilaq paasinartumik.

Taakkuinnaangillallu nunarsuup avannarpasinneraani issittormiuuvugut taamaattumik ilaqtariinnut meerartalinnut utoqqarnullu nammineq illoqartunut inuuniarneq akisuuju saqaaq minnerunngitsumik ikummatissanut akigititat akitsoraluttuinnartut pinngitsoorneqarsinnaangitsullu eqqarsaatigalugit. Inuuniarneq ilumut nunatsinni imaannaananilu akisuujuvoq, pingaartumik aamma isorliunerusuni tamanna atuuppoq arlaatigut oqilisaassinikkut aaqqiivigissallugu pisariaqartoq.

Ukiuni kingullerni sanaartornikkut aningaasaliissutit annerusumik Nuummot illoqarfiup pingaarnersaanut sammitinneqarnerat nunatta sinneranut pisariaqartitseqisunullu kingunipiluuteqarpoq. Taamaattumik Siumut qineqqusaarnermi kingullermi siunnerfeqarpoq

nunarput tamaat isigalugu oqimaaqatigiinnerusumik ineriartortitsineq aallunneqartariaqartoq.

Tamannalu Naalackersuisut suliaralugu aallartilereeraat malunnarpoq aqagunnguaq ilulissani isumasioqatigiinnersuaq ingerlanneqassaaq illoqarfiit mikinerusut nunaqarfiit isorliunerusunilu pissutsit sulissutigisassallu qulaajarneqassallutik. Tamanna Siumumit peqataaffigissallugu qilanaaraarput.

Nunaqarfimmiut nersugassaapput nunatsinni kulturikkut ataavartitsinermut tunngaviliisooqataalluinnarmata, taamaattumik ataavartumik nunaqarfiit aamma ineriartortinneqarnissaat pissusissamisoorpoq soorunami.

Nunaqarfinni atuarfeqarnikkut ineriartortitsinissaq pingaaruteqarluinnarpoq, minnerunngitsumik meeqqat atuarnertik naallugu atuarfimminni atuarnissamik tamakkiisumik periarfissinnissaat eqqarsaatigalugu. Siumumiit akuerinngilarput meeqqat suli nukangasut angajoqqaatik qimallugit illoqarfinnut atuariartortarnerat, tamanna aaqqiiviginiartariaqarparput.

Taamaatut Atassutip oqallisissiaa soqutiginarpoq oqaaseqarfigaarput qujanarlu.